

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Parallela Geographica Italiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1649

Nvm. 4. Marchia Taruisana.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13120

- VII Turrus, olim Turro: *Torre*, ex montibus Tarcentinis oritur.
- Ansa: *Ansa*, iam per incile deductus Palmam Nouam.
- Amphora: *Amfora*.
- FO- Natifo: *Natifone*, stadio vno ab Aquileia fluens urbem Forum Iulium alluens, & in Sontium cadens: vnde factum vt à quibusdam Aquileia ei affigatur; & fortè olim ad eam manu perductus.
- RO- Sontius: *Lisonzo*, cuius meminit Paulus Diaconus, à quo describitur non longè ab Aquileiâ: de vtroque in Antiquâ diximus.
- LIEN- TIMAVVS: *Timauo*, de quo in Antiqua pluribus egimus; hodie eius scatebræ sunt plurimæ, immo aliquando pauciores, aliquando plures, iuxta pluuium aut serenum tempus: quatuor ferè millibus passuum tunc etiam occultatus fuit, ait Leander, emersusque variis capitibus statim fluuium nauigabilem conficit, & ad scopulum Belfortiam in mare cadit.
- SIS
- AGRI.

NVM. 3. *Marchia Taruifana*, la Marche Taruifane.

- VR- TARVISIVM: *Tarviso*, de cuius fabulosâ origine, vide si orium est Leandrum; certè nemo veterum hoc appellat, Plinius tantùm montium meminit, quos Taurifanos vocat: fit primùm eius mentio in historia Gothicâ, vbi dicitur facta esse sedes Marchionis Longobardici. De variâ eius fortunâ, & Dominis diximus in Historicis. Patria fuit Benedicti XI. qui matrem inopem agnouit, splendidè vestitam reiecit.
- Musistra: *Musestre*, ad Fl. Silem *Sile*.
- BE S Altinum: *Altino Rouinata* inter Zeram Fl. & Silim, ex eius ruinâ creuit sequens: olim in paludibus.
- Torcellum: *Torcello*, iam in Ducatu collocatur, & nos de eo hîc.
- Æquilia Insula: hodie *Isola destrutta* ab Heraclianis conditum oppidum.
- Heraclia, hodie meo iudicio *Citta Nuova destrutta*, quam condidere Concordienses, Altinates, & Aquileienses

- post cladem urbium suarum, & in gratiam Heraclij Imp. sic dixere, vix c. l. annis duravit.
- Opitergium: *Oderzo*, ad Fl. Mutecam *Mottega*, olim mari propinquum, nunc 30. mil. pass. ab eo diremptum est. De variis eius vicibus, vide Leandrum: vrbeula iam minuta est.
- TER- Motta, seu Metta: *Motta*, Castellum non magnum, sed cum cultissimis suburbiis, & populo frequens.
- RI- Portus Bufaletius: *Porto Bufaleto*, ad Lipientiam Fl. Saxile: *Sacile* ad prædictum Fl. vrbs splendida & lauta, & doctissimis viris abundans.
- TO- CENEDA *Ceneda*, fortè Acedum Ptolemæi, Episcopalis, & iam in ditione summi Pontificis.
- R II Cordinianum: *Cordignana*, monti insidens, eximium propugnaculum conditum à Nicolao Rangone.
- Conegianum: *Conegliana*, castrum admodum opulentum & frequens ad Fl. Mutecam.
- TAR- Serauallis: *Seraualle*, inter colles nobilissimum oppidum, armorum nobilis officina, & negotiatione inclytum: percurritur Imesulo Fl. nunc in Tabulis Nouis *Meschio*.
- VISI- Colaltum: *Colalto*, fortissimorum virorum patrimonium.
- NI, Mellum: *Mel* in monte situm, caput Comitatus.
- Cesana: *Cesana*, ad Planim Fl. caput item Comitatus.
- Castrum nouum: *Castel nuouo*, ad Planim Fl. in valle Dobiadenâ.
- le Terri- Afulum: *Afola di Trenigio*, nobile oppidum & elegans ad Fl. Muffonum.
- toire de Barca: *Barco*.
- Tarviso. Castellum Francum: *Castro Franco*, pernobile oppidum ad Fl. Muffonum.
- Cismonium: *Cismon*.
- Bassianum: *Bassano*, inclytum origine Principum Carra-riensium qui Patavium obtinuerunt: nunc lautum est, & frequens, & celebratur à nobili quondam pictore indigenâ, vulgò *le Bassan*; circumposita regio dicitur *le Bassanese*.

- CADO-**
RINVS { Parœcia Cadorini: *la piene de Cadoré*, non procul à Pla-
AGER { ni fluuiio: vnde huic regiunculæ nomen.
le Cado- { Auruncum: *Auranzo*, oppidum de quo nihil occurrit.
rin. { Pirariolum: *Pirarolo*.
          { Laurentiacum: *Lorentago*, seu *Lorenzago*.
- BEL-**
L V-
NEN-
SIS { **BELLVNVM**: *Belluno*, ad Fl. Calorum *Calore*, qui hîc ca-
          { dit in *Planim Piane*: exigua est, sed cultissima ciuitas
AGER { Episcopalis; Leander hanc immeritò vocat antiquif-
Bellune- { sime.
se, nobis { Pontense Castrum: *Castro di Ponte*.
le Bellu- { Zoltum: *Zoldo*, vbi montes asperrimi, sed ferri in pri-
nois. { mis feraces, & præstantissimæ officinæ.
          { Castrum Agordinum: *Castro Agordino* ad Fl. *Cordeuol*.
          { Agorum: *Agoro*, ad prædictum amnem.
          { Garesium: *Gares*, in montanis.
          { Sylua S. Marci: *Bosco da Remi di Santo Marco*.
- FEL-**
TRI-
NVS { **FELTRIVM**: *Feltri*, ciuitas Episcopalis, patria Victorini
AGER { viri eruditissimi, sita ad Fl. *Alfone*, qui mox cadit in
le Fel- { Planim; circumposita regio montana est, & metalli-
trin. { cis abundat.
          { Vedana: *Vedana*, ad Fl. *Cordeuol*.
          { Arsonium: *Arson*, ad Fl. Cauranum *Corano*.
          { Fosatium: *Fozaso*, ad Fl. Cismonem *Cismone*.
- FLV-**
VII { **ANAXVS** olim, { Padolus: *Padola*.
          { postea Planis, { Boëtus: *Boëto*.
          { *Piane*, multos { Calorus, olim Varanius Plinio, seu
          { fluuios excipit, { Varianus: *Calore*.
          { inter quos { Cordeuolius: *Cordeuol*.
- MAR-**
CHIÆ { **LIQVENTIA**: *Liuenza*, oritur ex { Colina: *Colina*.
          { môtibus Opiterginis, ex mul- { Meduna: *Meduna*, flu-
          { tis fontibus largis, atque ex { uius irrigans agrum
          { eodem penè loco profluenti- { Foroiuhensem.
TAR- { bus, & antequam cadat in { Imesulus: *Meschio*.
          { mare in duo cornua scinditur. { Muttecauerius torrês
VISA- { In eum cadunt { quâ fluuius *Mottegan*:
          { Zerus: *Zero*, seu *Zera* cadens in Torcelli æstuarium.
          { Desis: *Desè*, Zero connectitur paulò antequam cadat in
          { marc.

N Æ. Silis: *Sile*, per varios alueos in mare euoluitur.
 Muffonius: *Muffone*, variis incilibus sectus in mare, non
 tam euoluitur quàm spargitur.

N V M. 4. De Ducatu Veneto, vulgò le Dogado.

PARS est Marchiæ Taruifanæ, & huic accenseri debuit: sed
 quoniam hæc regiuncula celeberrima est, ideò methodi caussa
 hæc pars à toto reuellenda fuit.

INSVLÆ DVCATVS

VENETIÆ: *Vinegia* indigenis, nobis *Venise*, vrbs pulcherri-
 ma & ditissima ex 60. ampliùs Insulis contexta est. Quo-
 modo autem formata sit, & quibus incrementis aucta sit
 diximus in Historicis. Nunc octo mille passibus eius pro-
 currit ambitus, in sex partes distributa quas *Sexterias* vo-
 cant, 64. parœcias; in eâ æstus maris ad duos pedes intu-
 mescit: 460. pontes numerat partim lapideos, partim li-
 gneos, quorum pulcherrimus, qui maiorem canalem iun-
 git, vulgò pons Riui Alti, antea sublicius, sed an. 1591. ex
 lapide Istriano ductus: canalis ille est triù milliarium. Hic
 templum D. Marci pulcherrimum tum ex marmore, item
 & area D. Marci, thesaurus pulcherrimus vbi duo cornua
 Monocerotum, seu piscis Borealis; item Bibliotheca Bef-
 farionis. Cymbarum hic 8. millia numerantur; nam lin-
 tribus omnem in partem circumferri potes. Armamenta-
 rium 2. milliarium ambitus, in quo cccc. artifices quoti-
 die ex publico stipendium accipiunt: iuxtà locus *Tana*,
 dictus rudentum & velorum officina; de eo suprâ in Hi-
 storis. Castellum Oliuonense est Patriarchæ sedes. Gau-
 ricus Astrologus pollicetur hanc duraturam annis 1880.
 Quo tempore ait ex Insulâ continentem futuram: Sana-
 zarius eam Epigrammate verè aureo laudauit.

IVDAICA: *la Giudica*, in Austrum Venetiarum splendidis æ-
 dificiis excultra, & hortis: Euripo 400. passuum ab vrbe
 dirimitur.

MVRIANVM: *Muriano*, distans ab vrbe mille passibus;
 locus in primis amœnus vbi templa 14. hic scyphi vitrei
 toto orbe celeberrimi 14. officinis elaborantur, & vitrum

CCccc ij